

Abram geroepen

Thema: Zondeval en beloften
Genesis 12: 1-8

UITLEG VAN DE TEKST

In het voorafgaande horen we informatie over de familie van Abram (Hebr. 'verheven vader'). Hij is een nakomeling van Sem. Zijn vader is Terah. Deze Terah krijgt drie zonen: Abram, Nahor en Haran. Het gezin woont in Ur, het land van der Chaldeën. De zonen van Terah trouwen. Abram heeft als vrouw Sarai (prinses), van wie verteld wordt dat ze onvruchtbaar is. Haran sterft terwijl ze nog in Ur wonen. Haran heeft een zoon, Lot. Onder leiding van Terah trekt de familie weg uit Ur (Gen. 11: 31). Nahor gaat blijkbaar niet mee. Lot, de zoon van Haran, wel. Het doel van hun tocht is Kanaän. Ze trekken eerst naar een plaats genaamd Haran (zo'n 1000 km west van Ur). Dat is een reis die hen voert langs het gebied waar Babel en Ninevé gevestigd zijn. Voor die tijd een enorme onderneming. Als ze in Haran zijn, sterft Terah. Hij is dan 205 jaar oud. Deze gegevens zijn een opmaat voor het vervolg. Het gaat om Abram (vers 1). Aan hem heeft de HEERE Zich bekendgemaakt, waarschijnlijk in Ur, zie de kanttekening op de Statenvertaling in vers 1. We lezen in vers 1 dat Abram een opdracht kreeg: 'Ga uit.' Hij moet zijn land, zijn maagschap (Hebr. muledoth wat 'familie' betekent) en zelfs het huis van zijn vader verlaten. Abram moet gaan naar het land wat de HEERE hem wijzen zal (letterlijk: zal doen zien). Abram wordt losgemaakt van zijn omgeving en de banden waaraan hij verbonden is.

Hij krijgt daarbij bijzondere beloften (vers 2). De HEERE zal hem tot een groot volk maken en hem zegenen. De HEERE zal Abram geven wat nodig is voor lichaam en ziel, tijd en eeuwigheid én vooral zal de HEERE met hem zijn. Zegenen is het omgekeerde van vloeken. Dat laatste is gescheiden zijn

van de HEERE, het missen van ware vrede en soms dat mislukt wat je doet. Abrams naam zal groot gemaakt worden. In Israël is je naam sterk verbonden met je identiteit. Hier wordt dus gezegd dat Abram groot van aanzien en gezag zal worden. Gevolgd door de opdracht 'wees een zegen'.

Naast de beloften van grote gaven (een volk, zegen, aanzien) volgt de opdracht om van deze gaven ook uit te delen ('wees een zegen'). Daarbij mag Abram rekenen op Gods bijzondere nabijheid (vers 3). 'Ik zal zegenen die u zegenen en vervloeken die u vervloeken.' Hoewel hier nog niet wordt gesproken over een bijzondere band (verbond) tussen de HEERE en Abram (zie de verbondssluiting in Gen. 15) wordt hier al duidelijk dat er wel sprake is van een nauwe verbondenheid. Wie Abram zegent, zal gezegend worden, wie Abram vloekt zal de HEERE tegen zich krijgen. Van Abram wordt een geweldige stap gevraagd, dat gaat gepaard met grote beloften. Vooral de laatste belofte is heerlijk. Deze overstijgt Abram en zijn nageslacht (vers 3b). 'In u zullen alle geslachten van het aardrijk gezegend worden.' Hier schemert door waar de HEERE met deze bijzondere roeping naar toe wil. Abram is uitverkoren om de voorvader te worden van de Heere Jezus. Uit Zijn nageslacht zal, naar het vlees, de Heiland der wereld geboren worden. Hier maakt de HEERE een begin met de geslachtslijn die zal uitlopen op de geboorte van Zijn eigen Zoon. Zo zal Abram een zegen worden voor een ieder die de toevlucht neemt tot deze Zoon.

Abram gehoorzaamt door genade Gods oproep. Hij trekt met zijn gezin weg uit Haran (vers 4). Hij is 75 jaar oud als hij zijn familie verlaat. Wel trekt Lot, zijn

neef, de zoon van zijn overleden broer Haran, met hem mee. Nadrukkelijk vermeldt de schrijver (vers 5) dat heel het huis van Abram met al hun bezittingen wordt meegenomen. Er blijft niets achter. Er is geen materiële reden om ooit terug te keren. Abram neemt voorgoed afscheid. Hij begrijpt dat de band definitief is losgemaakt. Zo gaat hij weg uit Haran op weg naar Kanaän. Opnieuw een geweldige reis (zo'n 700 km). Over de reis horen we verder niets. In Kanaän aangekomen (vers 6) trekt Abram tot aan de plaats Sichem en slaat zijn tenten op bij het eikenbos van Moreh (letterlijk: de terebint van Moreh). Mogelijk is dit een cultusplaats van de Kanaänieten. Een heilige plaats waar zij de afgoden dienden. Nu verschijnt de HEERE aan Abram. Letterlijk staat er dat Hij Zich toonde aan Abram. Hoe dat gebeurd is, weten we niet. Wel horen we hier dat de HEERE Zijn knecht bemoedigt, bevestigt en dat Hij de belofte verder uiteenzet (vers 7). 'Aan uw zaad zal Ik dit land geven', zegt de HEERE. Kanaän is dus het land van Gods belofte. Het zal een poos duren voor deze belofte werkelijkheid wordt. In het leven van de aartsvaders lezen we elke keer de belofte dat God dit land aan hun nakomelingen zal geven tot een eeuwige bezitting. Abram zelf heeft heel zijn leven als een vreemdeling in dit land geleefd. Het enige stukje grond dat hij in eigendom gekregen heeft is de spelonk, de grot van Machpela waar hij zijn vrouw begraven heeft. Een graf als teken van hoop. God zal Zijn beloften vervullen. In de tijd van Jozua (500 jaar later) zien we dat de HEERE Zijn belofte vervult. Al wonen er nu Kanaänieten (vers 6), eens zullen die worden verdreven en zal het land voor het zaad van Abram zijn. Abram bouwt de HEERE een altaar. Opnieuw net als bij Noach een altaar. Bij dit altaar belijdt en dankt Abram de HEERE. Door dit altaar te bouwen, maakt Abram duidelijk Wie hij dient. Het is een altaar voor de HEERE. Hij toont daarmee ook aan de HEERE verbonden te willen zijn. Het altaar is een getuigenis naar zijn huis en naar zijn omgeving. De bouw van dit altaar in het beloofde land is Abrams gelovig 'amen' op het zien van de HEERE en het horen van Zijn belofte. Na dit alles trekt Abram verder (vers 8). We weten niet hoe lang hij bij More gebleven is, in elk geval breekt hij op en trekt hij naar het gebergte. Hij slaat zijn tent op ten oosten van Bethel en ten westen van Ai. Ook daar bouwt hij een altaar. Hij zal in Kanaän wonen als één die de HEERE dient. Hij roept ook de Naam des HEEREN aan. Openlijk leeft Abram met de God, Die hem geroepen heeft. Ook zijn omgeving mag dit weten. Hij geeft getuigenis van het feit dat zijn hoop en verwachting gevestigd zijn op de HEERE.

TER OVERWEGING

Het is goed om met de kinderen te bespreken wat een geweldige reis Abram en zijn familie hebben

gemaakt. We zien dat ze geweldige afstanden afleggen op het gebod van de HEERE.

Het is belangrijk om met de kinderen te bespreken wat een enorme stap van Abram gevraagd werd. Het loslaten van de familie en de vertrouwde woonomgeving doet een mens schudden op zijn grondvesten. Abram laat in dit alles een sterke geloofsgehoorzaamheid en vertrouwen in de HEERE, Die hem geroepen heeft, zien. Alle (vermeende) zekerheden laat Abram los en hij geeft zich over in de hand van zijn God. Tegelijk is Abram daarmee een geweldig voorbeeld. De HEERE roept ons op los te laten waar we houvast in zoeken en te vluchten tot en te vertrouwen op de Heere Jezus Christus, de Verlosser en Zaligmaker. Het komen tot de Heere Jezus is de 'weg gaan naar het land wat God ons wijzen zal'. We zien immers de Heere Jezus niet. Het komt op vertrouwen aan. Hier al is Abram de vader van alle gelovigen.

Voor Abram geldt dat dit geen vrucht is van eigen akker. Hij heeft zijn aanvechtingen gekend. Hij was een mens van vlees en bloed als wij. Wat heeft hij gedacht toen hij al de Kanaänieten in het land zag? Zonk de moed hem misschien in de schoenen? Maar het is de Heilige Geest, Die hem en ons op God doet vertrouwen én de Heilige Geest laat nooit los het werk wat Hij begonnen is. Dat heeft Abram overeind gehouden. Dat zal ook ons overeind houden. Laten we de kinderen wijzen op God de Heilige Geest. Hij wil hen alles geven wat ze nodig hebben om zich toe te vertrouwen aan de Heere Jezus Christus. Opdat ze zo door Gods heerlijk werk zalig worden!

Bijzonder is dat Abram rijke beloften krijgt. Wie de HEERE volgt, ontvangt 'genadeloon'. Hij krijgt de belofte van een groot nageslacht, van zegen, van bescherming, van land en de belofte van de Messias! Door het geloof in de belofte heeft Abram gedeeld in het heil van God en de dag van Christus gezien en zich erover verheugd. De HEERE komt ook tot ons met beloften van vergeving, verzoening en eeuwig leven. Door het geloof in de Heere Jezus vervult God deze beloften.

Abram maakt geen geheim van zijn verbondenheid aan de HEERE. Hij bouwt een altaar voor zijn God. Hij roept zelfs in het openbaar de Naam van de HEERE aan. De heidense en zondige Kanaänieten zijn zo getuige van Abrams omgang met God. Het mag ons aansporen om in onze tijd, in alle openheid de Naam van onze HEERE aan te roepen. We bidden dat daar een gezegend getuigenis van uit mag gaan.

Dit begin van de Heere is van grote betekenis. De kinderen moeten dat weten. Hier begint de HEERE

voor het eerst met Israël. Het is Gods grote stap waardoor Israël het volk van Hem wordt én het begin van de weg die uitloopt in de komst van Gods Zoon in het vlees. Zo is Abram vooral tot zegen voor alle volken. Dat er op zondagsschool wordt verteld over het evangelie vindt hier zijn oorsprong. Toen al begon de Heere de weg te banen voor Zijn evangelie. Het evangelie dat nog zondag aan zondag klinkt en voor de heidenen tot zegen zal zijn. Laat aan de kinderen de grote lijnen zien van Gods raad, die zichtbaar worden in deze geschiedenis. Uitlopend in wat de HEERE in de heilige Doop heeft vastgemaakt aan hun voorhoofd en wat ze wekelijks mogen horen ook op de zondagsschool.

GELOOFSLEER

- Heidelbergse Catechismus, zondag 21, vraag en antwoord 55. (Gemeenschap der heiligen. Gemeenschap van Abram, Izak en Jakob... volk van

Israël... volk van God. Door het geloof in de Heere Jezus is er gemeenschap met Hem en met elkaar en mogen we delen in de schatten en gaven die we ook weer nuttig moeten besteden voor de (zaligheid van de) ander. Ook hier lees ik van de zegen die we met anderen moeten delen. Abram werd gezegend om ook tot een zegen te kunnen zijn.)

- Heidelbergse Catechismus, zondag 35, vraag en antwoord 95. ('Wat is afgoderij?' 'Afgoderij is in de plaats van de enige ware God, Die Zich in Zijn woord geopenbaard heeft, of naast Hem, iets anders verzinnen of hebben, waarop de mens zijn vertrouwen zet.')
- Heidelbergse Catechismus, zondag 43, vraag en antwoord 112 'Wat wil het negende gebod?' (Gij zult geen vals getuigenis geven tegen uw naaste. 'Dat ik tegen niemand valse getuigenis geve (...) mijns naasten eer en goed gerucht naar mijn vermogen voorsta en bevordere.')

